

ingediend op **1894** (2023-2024) – Nr. 1
22 november 2023 (2023-2024)

Voorstel van decreet

van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy, Steven Coenegrachts,
Annick De Ridder, Tinne Rombouts en Arnout Coel

tot wijziging van het decreet van 25 april 2014
betreffende de omgevingsvergunning,
wat het invoeren van overgangsmaatregelen
voor vergunningen in het kader van
de Programmatische Aanpak Stikstof betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Uit artikel 36ter, §3, van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, volgt dat een vergunningsplichtige activiteit die afzonderlijk of gecumuleerd met een of meer bestaande of voorgestelde activiteiten, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, onderworpen moet worden aan een 'passende beoordeling' van de betekenisvolle effecten voor die speciale beschermingszone. Die plicht geldt niet alleen voor percelen in een speciale beschermingszone, maar voor alle activiteiten en handelingen die een betekenisvolle negatieve impact kunnen hebben op een nabijgelegen speciale beschermingszone.

Voor de passende beoordeling van de milieueffecten van stikstofuitstoot op speciale beschermingszones die zijn aangewezen met toepassing van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG), werd tot begin 2021 gebruikgemaakt van de voorlopige significantiekaders in de context van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Kort samengevat werd op algemene wijze (aan de hand van de impactscoretool) bepaald welke hoeveelheid stikstofuitstoot geen significant effect zou hebben op die gebieden.

In het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 25 februari 2021¹, dat betrekking had op een pluimveebedrijf, werden belangrijke kanttekeningen geplaatst bij de voorlopige significantiekaders die waren opgenomen in omzendbrief OMG/2017/01 van 6 september 2017. De Raad oordeelde dat een vergunningverlenende overheid niet kan volstaan met het louter verwijzen naar het bestaan van een PAS-significantiekader en de daarin opgenomen drempelwaarden, waarbij een bijdrage van de door het project veroorzaakte depositie aan de kritische depositiewaarde (KDW) (van het meest gevoelige habitatype) van minder dan 5 procent wordt beschouwd als niet-significant. Die manier van werken staat volgens de Raad op gespannen voet met de beoordelingsplicht die vervat is in artikel 36ter van het Natuurdecreet. Een vergunningverlenende overheid kan dan ook een concrete en wetenschappelijk passende beoordeling niet vervangen door een loutere toetsing van het project aan een niet-bindend kader en de drempelwaarden die daarin zijn opgenomen.

Om de dreigende economische stilstand als gevolg van het Stikstofarrest af te wenden, werd op 2 mei 2021 een ministeriële instructie Stikstof uitgevaardigd (met kenmerk KZD-13620). Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft op 10 mei 2021 richtsnoeren bij die ministeriële instructie bekendgemaakt. Die ministeriële instructie Stikstof gaf aan de overheden een reeks richtlijnen bij de voorbereiding van vergunningsbeslissingen met een stikstofimpact, in afwachting van de opmaak en goedkeuring van een definitieve stikstofaanpak.

Op 10 maart 2023 heeft de Vlaamse Regering de definitieve Programmatische Aanpak Stikstof (DPAS) vastgesteld. Het Team Mer (milieueffectrapport) had op 9 maart 2023 het plan-MER Programmatische Aanpak Stikstof goedgekeurd (nummer PLMER-0257-GK).

Op 17 juli 2023 werden twee nieuwe ministeriële instructies uitgevaardigd:

- 1° de ministeriële instructie betreffende de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen betreffende projecten of activiteiten met mogelijke betekenisvolle effecten op de Habitatrichtlijngebieden BIS;
- 2° de ministeriële instructie betreffende de doelstelling om de varkensstapel met 30 procent te verminderen.

¹ Raad voor Vergunningsbetwistingen, 25 februari 2021, nr. A-2021-0697.

De eerste instructie bevatte het volgende beoordelingskader voor NO_x-emissies:

Aandeel voorziene depositie t.o.v. de KDW van de getroffen gevoelige habitat (impactscore) ¹⁸	Gevolg
Kleiner dan 1%	In principe geen passende beoordeling vereist
Vanaf 1%	Passende beoordeling vereist

Voor de onderbouwing van de waarde van 1 procent voor de de-minimisdrempel werd in die ministeriële instructie verwezen naar de passende beoordeling: het plan-MER van 9 maart 2023, waarin die waarde wordt onderbouwd op grond van onder meer de volgende elementen:

- a) de structurele afname van NO_x-emissies tijdens de periode 2014–2019/2020, waarbij de trend (meer dan) in lijn is met het tijdig realiseren van de PAS-doelstelling 2030. Het aanhouden van die structureel dalende trend wordt strikt opgevolgd en zo nodig geborgd door het periodiek bijstellen van de-minimisdrempel;
- b) het sterk verschillende depositiegedrag van NO_x en ammoniak;
- c) de beperkte bijdrage van stationaire NO_x-bronnen tot de totale stikstofdepositie in Vlaanderen, binnen en buiten een speciale beschermingszone - Habitatrichtlijngebied (SBZ-H);
- d) de cumulatieve impact van de gezamenlijke emissies van de met betrekking tot N-uitstoot vergunningsplichtige puntbronnen uit de sectoren industrie, energie, en handel en diensten die zich onder de 1 procentdrempel bevinden, bedraagt gemiddeld over alle SBZ-H's in Vlaanderen 0,10 procent van de KDW. In geen enkele Vlaamse SBZ-H bedraagt de cumulatieve impactscore van alle bronnen onder de 1 procentdrempel meer dan 5 procent van de KDW;
- e) een worstcase-inschatting (groeivoet van tweemaal de verwachte economische groei van 3 procent) van mogelijke emissietoenames tegen 2030 onder de 1 procentdrempel, gecombineerd met de toepassing van bestaande emissie- en luchtkwaliteitsnormen, levert een cumulatieve totaalimpact van maximaal 5,7 procent van de KDW binnen SBZ-H;
- f) ongeveer 55 procent van de totale N-uitstoot van de sectoren industrie, energie, en handel en diensten is afkomstig uit puntbronnen met een impactscore boven de 1 procentdrempel.

De verantwoording om de bijkomende depositie toe te staan, namelijk het argument dat de depositie lager is dan 1 procent van de kritische depositiewaarden in het gebied, houdt volgens de Raad niet genoeg rekening met de instandhoudingsdoelstellingen van het natuurgebied. Verder overweegt de Raad in zijn uitspraak dat de passende beoordeling in het aanvraagdossier niet toereikend is.

Op 27 juli 2023 werd de ministeriële instructie voor de beoordeling van stikstofuitstoot bij vergunningsaanvragen ingetrokken mede als gevolg van de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwisting van 20 juli 2023. De ministeriële instructie betreffende de doelstelling om de varkensstapel met 30 procent te verminderen, werd niet ingetrokken.

Als gevolg daarvan is er tot vandaag andermaal geen kader of richtlijn meer bij de voorbereiding van vergunningsbeslissingen met een stikstofimpact.

Inmiddels werd met het decreet van 9 juni 2023 bij wijze van overgangsmaatregel een verlengingsregeling ingevoerd voor de milieu- en omgevingsvergunningen van bestaande veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties die zullen vervallen of vervallen zijn in 2021, 2022 en 2023. Met dit voorstel van decreet wordt een artikel 394/2 ingevoegd in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Op grond daarvan wordt op verzoek van de exploitant de geldigheidsduur

van de vergunning die vervallen is in 2021, 2022 of 2023, verlengd tot en met 31 december 2023.

Voor vergunningen die met toepassing van deze bepaling worden verlengd, geldt een afwijking op artikel 70, §1, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. Voor die vergunningen geldt dat de inrichtingen of de activiteiten verder mogen worden geëxploiteerd na de nieuwe einddatum van de vergunning in afwachting van een definitieve beslissing over een hernieuwingsaanvraag. Voor vergunningen die niet werden verlengd met toepassing van het nieuwe artikel 394/2, geldt dat evenwel niet.

De termijn van de vergunningen die werden verlengd op grond van de overgangsmaatregel die werd ingevoerd bij het decreet van 9 juni 2023, loopt af op 31 december 2023.

Het ontbreken van een beoordelingskader voor vergunningen voor inrichtingen of activiteiten met stikstofemissies, zelfs voor de hernieuwing van een vergunning, zorgt voor bijzonder veel rechtsonzekerheid, wat ook blijkt uit de zeer wisselende adviespraktijk van de diverse adviesinstanties in de vergunningverlening.

Een aantal maatregelen dringt zich dan ook op, onder meer omdat de definitief vastgestelde Programmatische Aanpak Stikstof nog niet is omgezet in regelgeving.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Met dit artikel wordt artikel 394/2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning gewijzigd. Paragraaf 1 van artikel 394/2 bepaalt de verlenging van de vergunningstermijn tot en met 31 december 2024, op voorwaarde dat daarvoor met toepassing van paragraaf 2 een verzoek bij de bevoegde overheid wordt ingediend. Vervolgens is vereist dat de bevoegde overheid daarvan uitdrukkelijk akte neemt binnen een termijn van dertig dagen, wat ze pas kan doen als aan alle voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, is voldaan. De aktename geldt dan als de bevestiging dat de vergunningstermijn is verlengd, voor verlengingen die conform deze regeling hebben plaatsgevonden tot en met 31 december 2024.

De verlenging geldt van rechtswege voor vergunningen waarvan de termijn al was verlengd tot 31 december 2023 met toepassing van artikel 394/2, ingevoegd bij het decreet van 9 juni 2023 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof betreft. Voor die vergunningen is het niet nodig dat opnieuw een verzoek bij de bevoegde overheid wordt ingediend.

Paragraaf 3 bevestigt dat de bepalingen van artikel 99, §2 en §3, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning van toepassing blijven. Het gaat om de gevallen waarin de omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van rechtswege (gedeeltelijk) vervalt.

Paragraaf 4 voert een bijkomende afwijking in van artikel 70, §1, van het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Krachtens die bepaling mag de stedenbouwkundige handeling in stand worden gehouden of mag de ingedeelde inrichting of activiteit verder geëxploiteerd worden na de einddatum in afwachting van een

definitieve beslissing over de aanvraag, op voorwaarde dat de vergunningsaanvraag ten minste twaalf maanden voor de einddatum van de vergunning wordt ingediend. Paragraaf 4 van artikel 394/2 heeft tot doel om die termijn van twaalf maanden in te korten zodat een nieuwe vergunningsaanvraag tijdig kan worden ingediend. Daarbij kan rekening worden gehouden met de vereisten van de definitieve Programmatische Aanpak Stikstof zoals die nog verder moet worden geoperationaliseerd. Dat is van belang voor de later in te dienen hernieuwingsaanvragen van de verlengde vergunningen.

In de passende beoordeling met betrekking tot de Programmatische Aanpak Stikstof wordt aangegeven dat de impact van een dergelijke bijstelling van de vergunnings-termijn beperkt is. De aanpassing zou maximaal aanleiding kunnen geven tot een vertraging van de daling van de deposities, maar dat zorgt niet voor een wijziging in de situatie van 2030. In de passende beoordeling wordt dat als volgt verwoord:

“Na de goedkeuring van de definitieve PAS door de Vlaamse Regering wordt een voorstel van decreet ingediend waarbij de geldigheidsduur van vergunningen van veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties die aflopen in 2023 decretaal wordt verlengd tot eind 2023. Een gelijke verlenging wordt eveneens toegepast voor vergunningen die afliepen in 2022 en waarvoor tijdig een hernieuwing werd aangevraagd. Deze bedrijven krijgen een tijdelijke hervergunning tot 31 december 2024.

De impact van deze bijstelling is beperkt. De aanpassing zou maximaal aanleiding kunnen geven tot een vertraging in de daling van de deposities. Bovendien zorgt dit niet voor een wijziging in de situatie 2030 waardoor er geen impact is op de beoordeling van toets 1.”

Daarbij komt nog dat, naast de maatregelen die zijn opgenomen in het Vlaams Luchtbeleidsplan 2030, inmiddels ook een aantal maatregelen uit de definitieve Programmatische Aanpak Stikstof in stelling worden gebracht met het oog op het realiseren van de daling van emissies uit de veehouderij en mestverwerking, en de daling van NO_x-emissies, namelijk:

- 1° stopzetting van de NER-MVW-regeling (nutriëntenemissierechten-mestverwerking) bij het decreet van 15 juli 2022 tot wijziging van het Mestdecreet, wat het invoeren van de mogelijkheid om adviescommissies op te richten en de afschaffing van de nutriëntenemissierechten-MVW betreft;
- 2° monitoring van luchtwassers:
 - a) het ministerieel besluit van 16 juli 2021 tot wijziging van bijlage I en bijlage II van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiene, wat betreft de melding van de ingebruikname van een stalstelsel, het systeem P-6.4, de voorwaarden voor luchtzuiveringssystemen en de aanvraagprocedure voor opname in de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen;
 - b) de aanpassing van artikel 5.9.2.1bis, §3, van het VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) om te verduidelijken dat bepalingen over monitoring regels zijn over de uitvoering en het gebruik van AEA-systemen (AEA: ammoniakemissiearm) en dus aangepast kunnen worden in de loop der tijd (in tegenstelling tot de basisregel dat een AEA-systeem zijn AEA-karakter behoudt, ook als het systeem door latere wijzigingen wordt geschrapt of aangepast);
- 3° vrijwillige opkoopregeling voor varkens:
 - a) het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2023 betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen;
 - b) het ministerieel besluit van 17 mei 2023 tot verlenging van de termijn tot indiening van een aanvraag van een stopzettingsvergoeding of sloopvergoeding, in uitvoering van artikel 9, §1, eerste lid, van het besluit van de

- Vlaamse Regering van 31 maart 2023 betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen;
- c) het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2023 betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen;
- 4° wijziging van de inrichtingsnota voor rode en oranje bedrijven bij de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 juni 2022 en goedkeuring van de aanpassingen van de inrichtingsnota 'Herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die meer dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat' en de 'inrichtingsnota voor het herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die 5% of meer maar minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat'.

Verrekenende maatregelen voor transport

De daling van de NO_x-emissies door transport wordt gerealiseerd door de steeds strengere uitstootnormen die de EU oplegt met de euronormering, de Europese CO₂-emissionormen voor voertuigen die zorgen voor een steeds zuiniger verbruik en meer elektrificatie van het wagenpark en dus ook voor minder uitstoot van NO_x uit voertuigen. Fiscale instrumenten zoals de gelijkschakeling van de accijnzen voor diesel en benzine, de vergroening van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) en van de jaarlijkse verkeersbelasting, en de federale beslissing over de fiscale stimulering van elektrificatie van bedrijfsvoertuigen zorgen voor een versnelling van de vergroening en elektrificatie van het voertuigpark. Ook de lage-emissiezones, die het alsmear moeilijker maken om met oude vervuilende wagens in stadskernen binnen te rijden, zorgen voor een versnelling van de shift naar benzinewagens.

Eerder beslist beleid, dat al voor 2023 werd verankerd, zorgt ervoor dat de doelstelling van het G8-scenario (G8: de Groep van Acht) al voor een groot deel gehaald wordt. Dat beslist beleid kent zijn oorsprong in zowel Europese, als federale en Vlaamse initiatieven, waaronder het Luchtbeleidsplan 2030. De maatregelen voor transport zijn als volgt juridisch verankerd:

- 1° de CO₂-emissionormen voor voertuigen op grond van verordening 2019/631/EU tot vaststelling van CO₂-emissionormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, en tot intrekking van Verordeningen 443/2009/EG en 510/2011/EU;
- 2° het akkoord tussen de Europese Raad en het Europees Parlement over strengere CO₂-emissionormen voor nieuwe auto's en bestelwagens (2021/0197(COD));
- 3° de verschillende euronormen, namelijk:
- a) emissienorm van fase I, II, IIIa, IIIb, IV en V: de norm voor motorvoertuigen die niet voor de weg bestemd zijn en die voldoen aan de emissiestandaarden, vermeld in richtlijn nr. 97/68/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1997 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes door inwendige verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines en verordening (EU) 2016/1628 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2016 inzake voorschriften met betrekking tot emissiegrenswaarden voor verontreinigende gassen en deeltjes en typegoedkeuring voor in niet voor de weg bestemde mobiele machines gemonteerde interne verbrandingsmotoren, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1024/2012 en (EU) nr. 167/2013, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn 97/68/EG;
- b) Euronorm I, II, III, IV, V, EEV en VI: de norm voor zwaar vervoer dat voldoet aan de emissiestandaarden, vermeld in richtlijn nr. 88/77/EEG van de Raad van 3 december 1987 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lidstaten met betrekking tot maatregelen tegen de emissie van verontreinigende gassen en deeltjes door dieselmotoren bestemd voor het aandrijven van voertuigen, richtlijn 2005/55/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 september 2005 inzake de onderlinge aanpassing van

- de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot maatregelen tegen de emissie van verontreinigende gassen en deeltjes door voertuigmotoren met compressieontsteking en de emissie van verontreinigende gassen door op aardgas of vloeibaar petroleumgas lopende voertuigmotoren met elektrische ontsteking, en verordening (EG) nr. 595/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen en motoren met betrekking tot emissies van zware bedrijfsvoertuigen (Euro VI) en de toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie, tot wijziging van verordening (EG) nr. 715/2007 en richtlijn 2007/46/EG en tot intrekking van de richtlijnen 80/1269/EEG, 2005/55/EG en 2005/78/EG;
- c) Euronorm 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6d-temp en 6d: de norm voor personenwagens en lichte vrachtauto's die voldoen aan de bijbehorende emissiestandaarden, vermeld in richtlijn (EEG) nr. 70/220 van de Raad van 20 maart 1970 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lidstaten met betrekking tot maatregelen tegen luchtverontreiniging door emissies van motorvoertuigen, verordening (EG) nr. 715/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 5 en Euro 6) en de toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie, en verordening (EG) nr. 692/2008 wat de emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen (Euro 6) betreft;
- 4° de stimulering van de elektrificatie van het bedrijfswagenpark op grond van de wet van 25 november 2021 houdende fiscale en sociale vergroening van de mobiliteit;
- 5° het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones en het decreet van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones. In Gent werd krachtens het 'Reglement voor een lage-emissiezone (LEZ) in Gent', zoals tot op heden gewijzigd, een lage-emissiezone ingevoerd. In Antwerpen werd een lage-emissiezone ingevoerd krachtens het gemeenteraadsbesluit van 27 juni 2016, zoals tot op heden gewijzigd;
- 6° de opeenvolgende stappen van vergroening van de belasting op de inverkeerstelling en de jaarlijkse verkeersbelasting, namelijk via:
- het decreet van 17 februari 2012 houdende de wijziging van diverse bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen betreffende de belasting op de inverkeerstelling op grond van milieukeurmerken;
 - artikel 116 tot en met 125 van het decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016;
 - een aanpassing van de belasting op de inverkeerstelling en de verkeersbelasting in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 krachtens artikel 54 tot en met 61 van het programmadecreet bij de begroting 2021;
- 7° de graduele aanpassingen van de accijnzen voor diesel en benzine, zodat diesel duurder en benzine goedkoper wordt. Daardoor wordt de 'ontdieselings' in de hand gewerkt. Die aanpassingen werden aangebracht in artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004.

Verrekende maatregelen voor handel en diensten, huishoudens, industrie en energie

De NO_x-emissie van de sectoren handel en diensten, huishoudens, industrie, energie en landbouw bestaat voor het overgrote deel uit emissies die veroorzaakt worden door de verbrandingsprocessen van brandstoffen voor de opwarming van gebouwen (inclusief serres) en industriële processtromen. In de emissieprognosemodellen wordt rekening gehouden met de evolutie van het brandstofverbruik en het type brandstof dat wordt gebruikt, de evolutie van het stookinstallatiepark, en de Europese en Vlaamse milieuwetgeving (VLAREM) die uitstootnormen voorschrijft die strenger worden in de tijd.

Een belangrijke maatregel daarvoor is de verankering van de Europese MCP-richtlijn (2015/2193), vermeld in hoofdstuk 5.43 van titel II van het VLAREM, die de normen voor stookinstallaties met een vermogen lager dan 50 MW stapsgewijs verlaagt in 2025 en 2030. Die richtlijn werd omgezet krachtens het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en tot wijziging van artikel 3.7.10.2 van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014.

Een andere belangrijke maatregel is de implementatie van de Europese richtlijn Industriële Emissies (IED) (2010/75/EU). Die richtlijn verplicht lidstaten om voor een lijst van industriële activiteiten die in de EU verantwoordelijk zijn voor de grootste milieuhinder, in de milieuvergunning voorwaarden op te nemen die de beste beschikbare technieken (BBT's) afdwingen. Die beste beschikbare technieken worden bepaald in zogenaamde BREF-studies (BREF: BAT Reference documents (BAT: Best Available Techniques)) en in daaraan gekoppelde uitvoeringsbesluiten van de Europese Commissie, de zogenaamde BAT-conclusies of BBT-conclusies.

Die BBT-conclusies worden via besluiten van de Vlaamse Regering omgezet in titel III van het VLAREM en zorgen ook voor een verdere daling van de uitstoot van lucht-polluenten (waaronder NO_x en NH_3) in de periode 2015-2030. In de onderstaande recent genomen besluiten gaat het om sectoren met een relevante NO-uitstoot (NO: stikstofmonoxide):

- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor afvalverbranding;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor de voedingsmiddelen-, dranken- en zuivelindustrie;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2020 tot wijziging van titel II van het VLAREM van 1 juni 1995, titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor afvalbehandeling, en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor grote stookinstallaties;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 tot wijziging van de bijlagen van titel II van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor de productie van grote hoeveelheden organisch-chemische producten.

Naast de algemeen bindende voorschriften in VLAREM II en III worden ook bepalingen opgenomen in de individuele vergunningen van bedrijven die voor een extra reductie van de uitstoot van NO_x en NH_3 zorgen.

De maatregel voor lage- NO_x -branders op kraakfornuizen, beschreven in tabel 30 van het Luchtbeleidsplan 2030, werd verankerd in de vergunning van een raffinaderij en leidde tot een reductie van 0,4 kiloton NO_x . Bij één gascentrale en bij een chemische plant werden lagere normen opgelegd dan wat bepaald werd in VLAREM, wat resulteerde in een extra reductie van 0,7 kton NO_x . Bij één raffinaderij zal door een investering in de NO_x -systemen tegen 2030 een extra reductie van 1 kiloton NO_x gerealiseerd worden. Ook dat is verankerd in de vergunning van het bedrijf.

Voor NH₃ werd rekening gehouden met de impact van de maatregel voor zure gaswaster op de grootste industriële bron van NH₃-emissie, die opgenomen is in tabel 30 van het Luchtbeleidsplan 2030 en verankerd werd in de vergunning van een chemisch bedrijf. In 2025 zal dat leiden tot een reductie van 0,5 kiloton NH₃.

Verrekende maatregelen voor de landbouw

De landbouw draagt door de verbranding van brandstoffen ook bij aan de NO_x-emissies. De VLAREM-emissionormen voor stookinstallaties, die stapsgewijs in 2025 en 2030 dalen (zie vorig punt), zorgen ook voor een extra reductie van de NO_x-emissies van de stookinstallaties in de landbouwsector.

Artikel 3

De datum van inwerkingtreding is vastgelegd op 30 november 2023. Voor vergunningen waarvan de termijn met toepassing van artikel 394/2, ingevoegd bij het decreet van 9 juni 2023 tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, al was verlengd tot 31 december 2023, moet er immers een hernieuwingsaanvraag worden ingediend uiterlijk één maand voor de voormelde nieuwe einddatum met het oog op het behoud van het recht op verdere exploitatie, dus uiterlijk op 30 november 2023. Voor die vergunningen geldt de verlengingsregeling van rechtswege: als de regeling op 30 november 2023 in werking treedt, hoeven vergunningsplichtigen niet opnieuw een verzoek tot verlenging van hun vergunning of een hernieuwingsaanvraag in te dienen.

Wilfried VANDAELE
Peter VAN ROMPUY
Steven COENEGRACHTS
Annick DE RIDDER
Tinne ROMBOOTS
Arnout COEL

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 394/2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, ingevoegd bij het decreet van 9 juni 2023, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 394/2. §1. De vergunningstermijn van een milieuvergunning of een omgevingsvergunning die werd verleend voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit, wordt verlengd tot en met 31 december 2024 als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1° de vergunning heeft betrekking op een ingedeelde inrichting of activiteit die stikstofemissies veroorzaakt;
- 2° de vergunningstermijn is:
 - a) verstreken in 2021 of 2022 en er werd ten minste vóór de einddatum van de vergunning een hernieuwingsaanvraag ingediend waarover nog geen definitieve beslissing werd genomen;
 - b) verstreken of verstrijkt in de loop van 2023 of 2024;
- 3° er wordt een verzoek tot verlenging van de vergunningstermijn bij de bevoegde overheid, vermeld in paragraaf 2, ingediend, die daar uitdrukkelijk akte van neemt conform paragraaf 2, eerste lid;
- 4° het verzoek tot verlenging van de vergunningstermijn wordt ingediend uiterlijk op de dag voor het verstrijken van de lopende vergunningstermijn.

Voor de vergunningen waarvan de vergunningstermijn is verstreken voor de inwerkingtreding van dit artikel of waarvan de vergunningstermijn verstrijkt uiterlijk op 31 januari 2024, kan het verzoek, in afwijking van het eerste lid, alsnog ingediend worden tot uiterlijk 1 maart 2024.

In afwijking van het eerste lid wordt de vergunningstermijn van een milieuvergunning of een omgevingsvergunning die werd verleend voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit die stikstofemissies veroorzaakt en waarvan de vergunningstermijn al werd verlengd tot 31 december 2023, overeenkomstig artikel 394/2, zoals dat gold op de dag vóór de inwerkingtreding van het decreet van [...] tot wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat het invoeren van overgangsmaatregelen voor vergunningen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof betreft, van rechtswege verlengd tot en met 31 december 2024.

§2. De bevoegde overheid, vermeld in artikel 15, neemt binnen een termijn van dertig dagen uitdrukkelijk akte van het verzoek, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 3°, als aan de voorwaarden van paragraaf 1, eerste lid, is voldaan.

De termijn, vermeld in het eerste lid, gaat in op de dag na de datum van de melding.

Als het verzoek is ingediend binnen de termijn, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 4°, mag de stedenbouwkundige handeling in stand worden gehouden of mag de ingedeelde inrichting of activiteit verder geëxploiteerd worden na de einddatum in afwachting van de aktenaam, vermeld in het eerste lid.

De uitdrukkelijke aktenaam geldt als bevestiging dat de milieuvergunning of omgevingsvergunning is verlengd.

Voor de bekendmaking van de beslissing over het verzoek zijn de bepalingen die gelden voor de bekendmaking van een beslissing over een vergunningsaanvraag

die behandeld wordt zonder openbaar onderzoek, van overeenkomstige toepassing.

§3. Dit artikel geldt met behoud van de toepassing van de bepalingen, vermeld in artikel 99, §2 en §3.

§4. In afwijking van artikel 70, §1, tweede lid, mogen ingedeelde inrichtingen of activiteiten die stikstofemissies veroorzaken, verder geëxploiteerd worden na de einddatum van de vergunning in afwachting van een definitieve beslissing over een hernieuwingsaanvraag, op voorwaarde dat die hernieuwingsaanvraag uiterlijk voor de voormelde einddatum wordt ingediend.”.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking op 30 november 2023.

Wilfried VANDAELE
Peter VAN ROMPUY
Steven COENEGRACHTS
Annick DE RIDDER
Tinne ROMBOUTS
Arnout COEL